

Vlaams
Parlement

stuk **19** (2012-2013) – Nr. 2-H
ingediend op 6 juni 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

houdende aanpassing
van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2013

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Vera Celis
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heren Paul Delva, Jos De Meyer, de dames Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
mevrouw Vera Celis, de heer Kris Van Dijck;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heer Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Veerle Heeren, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, Erik Tack;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Chokri Mahassine;
de heer Willy Segers, mevrouw Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

mevrouw Gerda Van Steenberge.

Stukken in het dossier:

- 19** (2012-2013) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- 12** (2009) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 12-A** (2011-2012) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 12** (2012-2013) – Nr. 1: Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
 - Nr. 2: Verslag
- 17** (2012-2013) – Nr. 1: Algemene toelichting
 - Nr. 2-A t.e.m. 2-V: Toelichtingen bij de begroting
- 18** (2012-2013) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 20** (2012-2013) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

INHOUD

I. GELIJKE KANSSEN	4
1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	4
2. Bespreking en indicatieve stemming	4
II. ONDERWIJS	4
1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	4
1.1. Aanpassingen aan de loonmodellen	5
1.2. Aanpassingen aan de werkingsmodellen basisonderwijs en secundair onderwijs	5
1.3. Andere budgettaire correcties	6
2. Bespreking	7
2.1. Vragen en opmerkingen van de leden	7
2.2. Antwoorden van de minister	8
3. Indicatieve stemming	9
III. TBS VOORAFGAAND AAN HET RUSTPENSIOEN	9
1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	9
Gebruikte afkortingen	13
Bijlage: Toelichting tolkentelefoon B@bel door minister Pascal Smet	15

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen heeft tijdens haar vergaderingen van 30 mei en 6 juni 2013 de haar toegewezen decreetsbepalingen en programma's besproken van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2013 (*Parl. St. Vl. Parl. 2012-13, nr. 19/1*).

De uitgavenbegroting werd besproken in samenhang met het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2013 (*Parl. St. Vl. Parl. 2012-13, nr. 2022/1*). Voor het verslag zie *Parl. St. Vl. Parl. 2012-13, nr. 2022/11*.

I. GELIJKE KANSEN

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

De heer *Pascal Smet*, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, zegt dat de aanpassing van de uitgavenbegroting 2013 voor de bevoegdheid Gelijke Kansen uiterst miniem is.

80.000 euro beleidskredieten van de toelagen voor non-discriminatie verschuiven naar het algemene werkingsartikel. Bij de begrotingsopmaak voor 2013 werden de middelen van de meldpunten discriminatie reeds overgeheveld naar dit laatste artikel, maar een restant was nog blijven staan op het oude artikel. Dit wordt nu rechtgezet.

Mede omdat er nog een aantal legistische aanpassingen nodig was aan het samenwerkingsakkoord dat een interfederaal centrum tegen discriminatie zal oprichten, moet nog in de verdere subsidiëring van de meldpunten voor de tweede jaarhelft van 2013 worden voorzien. Hiervoor voorziet de minister dan ook bijkomende betaalkredieten (+145.000 euro), alsook extra betaalkrediet om de uitbetaling van de saldo's van 2012 te kunnen garanderen (+31.000 euro).

Er zijn geen andere wijzigingen.

2. Bespreking en indicatieve stemming

Er worden geen opmerkingen gemaakt.

De toegewezen decreetsbepalingen en programma's behorende tot het bevoegdheidsdomein Gelijke Kansen worden indicatief aangenomen met 7 stemmen bij 4 onthoudingen.

II. ONDERWIJS

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

De heer *Pascal Smet* zegt dat bij de begrotingscontrole wordt nagegaan of de begrotingsopmaak nog volgens plan kan worden uitgevoerd en welke bijkomende behoeften zich stellen.

In eerste instantie spitst de screening zich toe op het actualiseren van de parameters die bij de begrotingsopmaak werden gebruikt. De uitgaven zijn onder meer aangepast aan de raming van de evolutie van de gezondheidsindex, die door het federaal planbureau neerwaarts is bijgesteld en door de minister bevoegd voor Begroting in zijn begrotingsinstructies is overgenomen. Concreet wordt de inflatieverwachting voor 2013 herzien van 1,9% naar 1,1%.

Daarnaast werden in deze begrotingsaanpassing zoals gebruikelijk alle onderdelen van de onderwijsbegroting, meer bepaald de loonmodellen, de werkingsmiddelen van het basisonderwijs en van het secundair onderwijs, de werkingsuitkeringen van het hoger onderwijs enzovoort, nagekeken en aangepast aan de andere technische parameters.

De Vlaamse begroting handhaaft haar begrotingsevenwicht in 2013. Tijdens het politieke conclaaf heeft de Vlaamse Regering een extra budget van 46,4 miljoen euro voorzien voor schoolgebouwen (cf. infra).

De maatregelen in het kader van de verminderen van de personeelskredieten (100 miljoen voor de gehele Vlaamse overheid) zijn in de voorliggende begroting technisch verder verwerkt. Het overleg over de concrete invulling ervan was op het ogenblik van de afronding van de begrotingsopmaak 2013 nog niet afgesloten. In het raamakkoord van 23 november 2012, afgesloten tussen de Vlaamse Regering en het gemeenschappelijk vakbondsfront, werd beslist het vakantiegeld van het onderwijspersoneel te verminderen en als compensatie de eindejaarstoelage te verhogen. Door deze methode blijft de koopkracht van het onderwijspersoneel op peil. In het programmadecreet gebeurt de budgettaire vertaling voor wat het aandeel hoger onderwijs betreft. De wijzigingen van de regelgeving voor de andere onderwijsniveaus moeten niet decretaal geregeld worden. Alle aanpassingen worden zo snel mogelijk geïmplementeerd na het definitief akkoord met de sociale partners.

In deze toelichting worden enkel de belangrijkste elementen van deze begrotingscontrole opgenomen. De voornaamste wijzigingen zijn aanpassingen aan de loonmodellen, aan de werkingsmodellen basisonderwijs en secundair onderwijs en andere budgettaire correcties (schoolinfrastructuur, informatica en hoger onderwijs).

1.1. *Aanpassingen aan de loonmodellen*

Bij de begrotingscontrole 2013 wordt voor de raming vertrokken van de gekende uitgaven van 2012 terwijl dit bij de begrotingsopmaak nog de uitgaven waren van twee jaar terug. Deze recentere uitgavenbasis is een betere basis om de raming te maken van 2013.

De belangrijkste aanpassing voor de lonen is de aanpassing aan het indexniveau dat geldig is vanaf januari 2013. Het totale indexeffect op de lonen bedraagt 133 miljoen euro.

Op basis van de reële vergrijzing 2012 en de stijgende trend van de vergrijzing wordt de groei voor 2013 met +0,1% bijgesteld wat een budgettair effect van 3,2 miljoen euro betekent.

Zoals bekend wordt de tbs voorafgaand aan het rustpensioen gefaseerd afgebouwd of, in het geval van de kleuterleerkrachten, beperkt tot 2 jaar. De impact van deze maatregel werd geactualiseerd waardoor de loonbehoeften 20 miljoen lager liggen. In dit verband geeft de minister nog een korte aparte technische toelichting zoals gevraagd door de commissieleden (zie p. 9).

De verhoogde vergrijzing in het kader van het optrekken van de pensioenleeftijd werd bijgesteld zodat de uitgaven met 1,9 miljoen kunnen dalen.

De bijkredieten voorgaande jaren stijgen met 2,2 miljoen euro ten opzichte van initieel 2013.

1.2. *Aanpassingen aan de werkingsmodellen basisonderwijs en secundair onderwijs*

De werkingsmiddelen basisonderwijs en secundair onderwijs stijgen met 331.000 euro door de aanpassing van de leerlingenevolutie en de herraaming van de natuurlijke afvloei van het administratief meester-, vak- en dienstpersoneel.

1.3. Andere budgettaire correcties

Naast de actualisatie van de parameters voor de loon- en werkingsmodellen wil de minister nog de nadruk leggen op het inschrijven van bijkomende middelen voor een aantal belangrijke initiatieven.

1.3.1. Schoolinfrastructuur

De minister heeft ervoor gezorgd dat een extra budget van 46,4 miljoen euro wordt voorzien voor schoolgebouwen. De helft van deze extra machtigingen dient om de problematiek van de infrastructuurcapaciteit op te vangen. Deze middelen zijn voorzien binnen het FFEU en bijgevolg centraal buiten de onderwijsbegroting ingeschreven. Ze zullen volgens de effectieve capaciteitsproblemen worden herverdeeld.

De andere helft wordt voorzien voor het wegwerken van de klassieke wachtlijsten schoolinfrastructuur; 22,4 miljoen euro wordt rechtstreeks ingeschreven op de investeringsmachtigingen van GO! en AGION en 800.000 euro wordt gefinancierd vanuit het FFEU.

De minister wil hierbij sterk benadrukken dat in de betaalkalenders van respectievelijk GO! en AGION hiermee rekening werd gehouden.

Door sommigen werden volgens de minister – ten onrechte – insinuaties gemaakt dat er geen betaalkredieten voorzien zouden zijn. Hij spreekt dit tegen: de betaalkalenders van AGION en GO! zijn geactualiseerd in de voorliggende begrotingscontrole en ze houden wel degelijk rekening met de betalingen voor capaciteit. De cijfers tonen dit aan. Ondanks het feit dat er eind 2012 door AGION nog voor 10,5 miljoen euro aan facturen werden betaald die eigenlijk in 2013 zouden vallen, blijft het betaalkrediet voor AGION in 2013 op peil en stijgt zelfs bijkomend nog met 3,055 miljoen euro in deze ronde. Hetzelfde geldt voor het GO!

Er mag ook niet vergeten worden dat er ook nog 15 miljoen euro betaalkrediet op het artikel specifiek voor capaciteit staat ingeschreven. Dit werd voorzien bij de begrotingsopmaak. De minister besluit dat er dus meer dan genoeg buffer is!

Voor de dossiers die via het FFEU verlopen is voldoende betaalkrediet voorzien in het FFEU.

1.3.2. Informatica

Voor de uitbouw van het nieuwe weddensysteem voorziet de minister bijkomend 1,2 miljoen euro. Het volledig vernieuwen van dit salarissysteem, waarmee elke maand ongeveer 180.000 wedden voor het onderwijspersoneel worden uitbetaald, wordt aangepakt in een meerjarenplan. De betaling van de salarissen van april 2013 verloopt voor de eerste maal via het gedeeltelijk vernieuwde systeem. Alle basisdatabanken zijn naar hedendaagse technologie omgeschakeld. Om de loonmotor met de eigenlijke berekening en ook de output via de verdere vernieuwing van het salarissysteem te laten verlopen, werd in dit project supplementair 1,2 miljoen euro geïnvesteerd.

1.3.3. Hoger onderwijs

Voor de enveloppe hoger onderwijs zijn de voornaamste correcties de volgende. Ten eerste dalen de middelen met 9,820 miljoen euro ingevolge de verrekening van de daling van het vakantiegeld conform de uitvoering van het raamakkoord zoals eerder aangegeven. Ten tweede wordt er voor de opleiding Sociale Readaptatiewetenschappen 890.000 euro overgeheveld van de lonen volwassenenonderwijs naar de Katholieke Hogeschool Leuven. Deze opleiding is namelijk vanaf het academiejaar 2011-2012 tot het einde van het academiejaar 2018-2019 geaccrediteerd als bachelor Sociale Readaptatiewetenschappen.

Ten derde zorgt de aanpassing van het loongedeelte aan de geactualiseerde raming van de gezondheidsindex voor een aanpassing van 8,467 miljoen euro. Ten slotte verminderen de uitgaven met 2,037 miljoen euro door de actualisatie van de parameters in het kader van de tbs-regeling hoger onderwijs.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer *Jos De Meyer* vraagt of er meer nieuws is over het al dan niet ESR-neutraal zijn van de DBFM-operatie. Is er al een akkoord met de banken?

Federaal is minister Geens bezig met plannen rond volksleningen. Over de mogelijkheid dat de geleende middelen ook ten goede zouden kunnen komen voor schoolgebouwen heeft de heer De Meyer informeel contact opgenomen met minister Muyters. Die meende dat het voor het onderwijs minder van toepassing zou kunnen zijn omdat het veeleer gaat over kortlopende leningen van vijf en zes jaar en niet de langlopende zoals nodig voor onderwijs. Hoe staat de minister daar tegenover? Zijn er ter zake nog gesprekken met de Federale Regering?

Mevrouw *Vera Celis* laat weten dat de N-VA-fractie de begroting Onderwijs zal steunen. Ondanks een minder gunstige conjunctuur kan toch een begroting in evenwicht worden voorgelegd en dat stemt tot tevredenheid.

Inzake de investeringen in scholenbouw vindt men het positief dat de regering erover waakt dat elk kind een plaats heeft. Met de extra 46,4 miljoen euro die ingeschreven is om de noden in de scholenbouw weg te werken, is men zo mogelijk nog gelukkiger.

Mevrouw *Irina De Knop* vraagt of er al duidelijkheid is over de te hanteren criteria bij de verdeling van de extra middelen voor de capaciteitsdossiers? Naar welke steden en gemeenten zullen de middelen gaan?

In de conceptnota over de capaciteitsmiddelen 2013 (*Parl. St. VI. Parl. 2012-13, nr. 1900/1*) begroot de minister het bedrag voor capaciteitsdossiers op 112 miljoen euro. Op de begroting is via het FFEU een extra bedrag voorzien van 23 miljoen euro. Dat is minder dan de helft van wat oorspronkelijk begroot was. Welke implicaties heeft dat voor de begroting 2014?

Ook mevrouw *Fatma Pehlivan* steunt de begroting en is blij met het evenwicht in de begroting en de investering in scholenbouw en capaciteitsdossiers, waarvoor ongeveer 46 miljoen euro extra is vrijgemaakt.

Naar aanleiding van een artikel in De Standaard wil het lid weten hoe het kan dat een stad als Antwerpen op lokaal niveau kan beslissen dat de scholen geen gratis tolken meer krijgen. In de toelichting bij de aanpassing van de uitgavenbegroting leest mevrouw Pehlivan dat Onderwijs een subsidie aan de Vlaamse tolkentelefoon Babel zal toekennen om de tolkenprestaties voor het onderwijsveld kosteloos te houden (*Parl. St. VI. Parl. 2012-13, nr. 17/2-F, p. 16*). Waar gaan dan die middelen naartoe in Antwerpen?

De heer *Boudewijn Bouckaert* kaart aan dat in de onderhandelingen met het gemeenschappelijk vakbondsfront er sprake is van het vakantiegeld te verminderen en ter compensatie de eindejaarstoelage te verhogen. Het lid ziet het nut van die vestzak-broekzakoperatie niet in, maar merkt wel op dat er in het hoger onderwijs van een compensatie geen sprake is. Daar dalen de middelen in de enveloppe met 9,820 miljoen euro ingevolge de verrekening van de daling van het vakantiegeld. Hoe is dat te verklaren?

2.2. *Antwoorden van de minister*

Minister *Pascal Smet* bevestigt dat er met het federale niveau wel degelijk gesprekken zijn geweest over de volksleningen. De minister meende dat het wel degelijk ook voor de scholen kon gelden. Hij laat nakijken hoe het intussen zit, maar is er zeker van dat oorspronkelijk ook de scholen daaronder konden ressorteren.

De DBFM-kwestie is nog altijd niet definitief geregeld. Men is nog altijd in gesprek met Eurostat. Met de banken staat men al verder, maar meer kan de minister daarover vooralsnog niet vertellen. De operatie loopt.

Over welke steden het gaat bij de verdeling van de middelen voor capaciteitsdossiers kan de minister nog niet meedelen. Er is een schrijven gericht aan alle steden waar zich capaciteitsproblemen kunnen aandienen, met het oog op de verdeling van de reeds vastgelegde middelen voor 2014. Men krijgt dan meteen ook zicht op wat er moet worden voorzien voor de begrotingsopmaak 2014. Ook dat loopt en men wil nog voor de zomer beslissen. De minister legt verder uit dat plots duidelijk werd dat er 150 miljoen euro nodig was, maar dan gespreid over drie jaar en niet in één jaar zoals naar buiten is gebracht. Dat wordt normaal gehaald bij de begrotingsopmaak 2014.

Mevrouw *Irina De Knop* vindt het fundamenteel dat steden zo snel mogelijk uitsluitel krijgen over het bedrag als van hen wordt verwacht dat ze een planning maken die loopt over verschillende schooljaren.

De *minister* onderstreept dat men vooralsnog altijd alle middelen heeft gekregen die nodig waren. Hij merkt daarbij nog op dat soms niet alle gegeven middelen ook worden besteed. Toch is hij het eens met de stelling dat men beter al snel een perspectief heeft. Daarom is al een voorafname ten belope van een bedrag gebeurd, ook al is de begrotingsopmaak 2014 nog niet opgesteld. Die voorafname zou voor de zomer verdeeld worden. De minister gaat ervan uit dat het parlement hem daarin zal volgen. De rest moet voorzien worden in de begrotingsopmaak 2014.

De tolkentelefoon ressorteert onder de bevoegdheid Inburgering van minister Bourgeois. Voor Onderwijs is geoordeeld dat die dienstverlening gratis moet blijven en er is derhalve een subsidie ingeschreven met dat doel. Verdere vragen moet men richten tot minister Bourgeois (voor meer toelichting, zie bijlage p. 15).

Met betrekking tot de compensatie van de daling van het vakantiegeld, kon men dat voor het leerplichtonderwijs uitwerken omdat men er vat op heeft op basis van een financieringsmechanisme. Voor het hoger onderwijs heeft men daarop geen vat via het Rekendecreet. De enige manier om dit te regelen voor het hoger onderwijs, liep via de enveloppefinanciering. Die moest dalen en de rest zal binnen dat hoger onderwijs zelf aangepakt moeten worden.

De heer *Boudewijn Bouckaert* vat samen dat er voor het hoger onderwijs een daling gegeneerd wordt door de daling van het vakantiegeld. Voor het leerplichtonderwijs is er een stijging voor de eindejaarstoelage. Is er dan op de eindejaarstoelage voor het hoger onderwijs geen stijging, wil het lid weten.

Minister *Smet* verklaart dat het vakantiegeld 2014 ingeschreven wordt op de begroting van 2013. Creatief gebruik van het Rekendecreet bood een oplossing in combinatie met het inzetten van een deel middelen van de cao.

De heer *Boudewijn Bouckaert* vraagt hoe het dan voor de volgende jaren verder moet. De *minister* repliceert dat de nieuwe Vlaamse Regering, volgens afspraak met de vakbonden,

in 2014 zal moeten beslissen of dat volgehouden kan worden of dat er extra geld moet komen om dat ook op te trekken.

3. Indicatieve stemming

De toegewezen decreetsbepalingen en programma's behorende tot het bevoegdheidsdomein Onderwijs worden indicatief aangenomen met 7 stemmen bij 4 onthoudingen.

III. TBS VOORAFGAAND AAN HET RUSTPENSIOEN

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Namens de minister en op vraag van de commissieleden tijdens de bespreking van de begroting 2013, geeft de heer *Rik Verstraete*, Departement Onderwijs en Vorming, verduidelijking bij het systeem van tbs voorafgaand aan het rustpensioen.

De heer Verstraete legt vooreerst enkele begrippen uit. Bij een organieke fulltime (oft) wordt de opdracht uitgedrukt in voltijdse eenheden. Daarnaast is er de budgettaire fulltime, waarbij de opdracht uitgedrukt wordt in voltijdse eenheden met budgettaire impact. Het wachtgeld dat een tbs'er ontvangt, is een percentage van het oorspronkelijke loon in functie van de anciënniteit. Dat geeft dan de budgettaire impact ervan aan. In de databanken zoals die ook in de statistische jaarboeken gepubliceerd worden, zijn de BFT's van de tbs-ers opgenomen. Dat is dus eigenlijk het wachtgeld. De spreker illustreert dat met een voorbeeld: een oft van 1 met een wachtgeld van 60% geeft een BFT van 0,6. Die aanpassing is nodig om een juist beeld te krijgen van de loonkost, maar geeft dus geen beeld van de oorspronkelijke opdracht.

Daarnaast is er een belangrijk verschil tussen de kosten die in de begroting ingeschreven staan en de meerkost van het stelsel, of omgekeerd de besparing die de afschaffing ervan oplevert. De spreker illustreert dat met een voorbeeld: een leerkracht van 58 jaar die een loon heeft van 57.000 euro krijgt wanneer hij tbs neemt een wachtgeld van 31.000 euro. In zijn plaats wordt er een nieuwe tijdelijke leerkracht aangesteld die een loon krijgt van 37.500 euro. De meerkost is dan $31.000 + 37.500 - 57.000$, dus 11.500 euro. Bij elke begrotingscontrole wordt de som van de wachtgeldten gepubliceerd. Voor de meerkost is dat moeilijker omdat er geen verband gelegd wordt tussen de persoon die een tbs neemt en de nieuwe leerkracht.

Voor de aanpassing van 2012 waren er verschillende tbs-stelsels. In alle onderwijsvormen behalve het hoger onderwijs konden mensen geboren tussen 1 september 1947 en 31 augustus 1954 genieten van een bonusregeling tbs 56/58, naargelang ze al dan niet in het kleuteronderwijs werkten. Die kon nog aangevuld worden met een bonus van een vierde, een halve of een voltijdse eenheid in functie van de geldelijke anciënniteit, waardoor ook tbs 55/56 mogelijk was. Natuurlijk kon tbs ook altijd op latere leeftijd. De bonus werd wel gepenaliseerd met 3 tot 8% vermindering, in functie van de leeftijd bij aanvang: hoe eerder tbs genomen wordt hoe hoger het percentage.

Personen geboren na augustus 1954 vielen in het standaardstelsel 56/58 zonder penalisatie van het wachtgeld. Voor het hoger onderwijs gold maar één stelsel: tbs 58 zonder penalisatie van het wachtgeld. Hoewel er ook een bonussysteem was, kwam niemand daar nog voor in aanmerking.

Bij de afbouw van het tbs-stelsel speelt ook de nieuwe pensioenregelgeving een rol. Voortaan is de pensioenleeftijd niet meer voor iedereen gelijk, maar wordt de pensioendatum bepaald in functie van de leeftijd en de loopbaan, de zogenaamde P-datum. Tbs P-4, betekent vier jaar tbs tot aan de pensioenleeftijd.

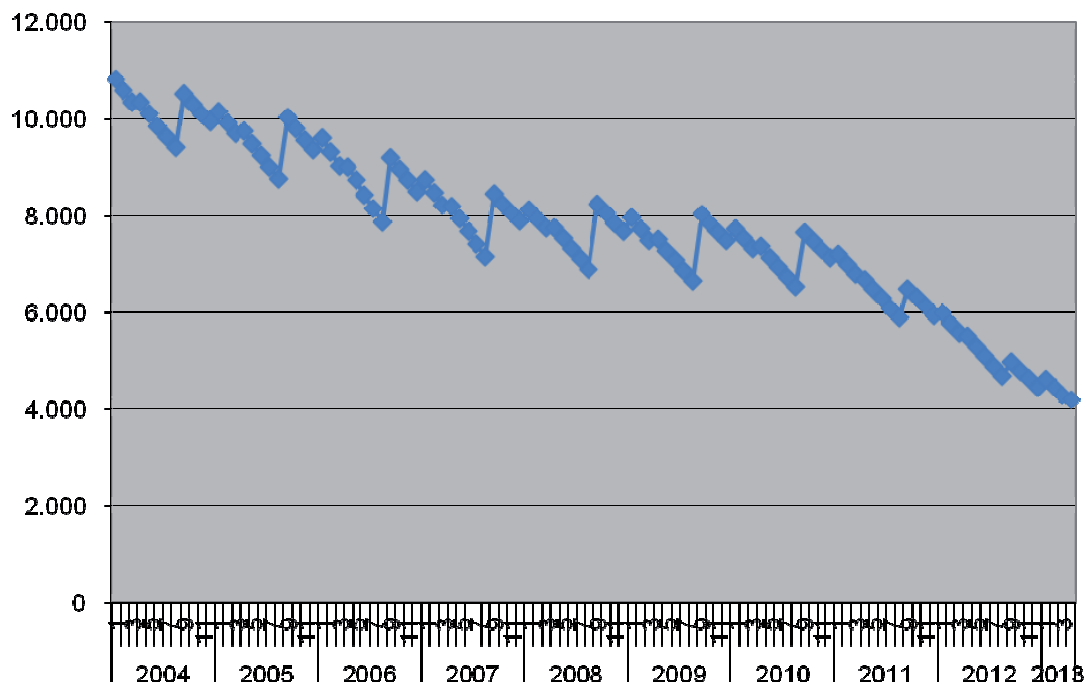
Het nieuwe tbs-stelsel bestaat uit drie onderdelen:

kleuters	niet-kleuter niet-hoger	Hoge- scholen	voorstel kleuters		voorstel andere	
lftsgroep	lftsgroep	lftsgroep	TBS	wachtgeld	TBS	wachtgeld
01/01/1953 - 31/08/1954	01/01/1953 - 31/03/1954		P-4	huidig	P-2	huidig
01/09/1954 - 31/03/1956		01/01/1953 - 31/03/1954	P-4	huidig	P-2	huidig
	01/04/1954 - 31/08/1954		P-4	huidig	P-2	huidig
01/04/1956 - 31/12/1956	01/09/1954 - 31/12/1954	01/04/1954 - 31/12/1954	P-4	verminderd	P-2	verminderd
01/01/1957- 31/12/1957	01/01/1955 - 31/12/1955	01/01/1955 - 31/12/1955	P-4	verminderd	P-2	verminderd
01/01/1958- 31/12/1958	01/01/1956 - 31/12/1956	01/01/1956 - 31/12/1956	P-3	verminderd	P-2	verminderd
01/01/1959- 31/12/1959	01/01/1957 - 31/12/1957	01/01/1957 - 31/12/1957	P-2	verminderd	P-1	verminderd
≥ 01/01/1960	≥ 01/01/1958	≥ 01/01/1958	P-2	verminderd	afgeschaft	
bonusregeling						

Voor kleuterleerkrachten blijft het stelsel gelden, maar wordt het geleidelijk afgebouwd tot P-2. Tbs voor de andere leerkrachten wordt geleidelijk afgebouwd in functie van de leeftijdscategorie waarbij niet alleen de duurtijd, maar ook het wachtgeld daalt. De daling van het wachtgeld is afhankelijk van de duurtijd van de tbs, tussen de 25% voor vier jaar en 22,5% voor de kortste periode. Voor de leerkrachten dichtst bij het pensioen blijft veelal 56 jaar de leeftijdsgrens. Voor diegenen waarvoor de nieuwe pensioenregeling geldt, wordt de tbs-datum mee opgeschoven met de pensioenleeftijd. In eerste instantie blijft de duur van 2 en 4 jaar gelden en is het wachtgeld voor hen nog onveranderd.

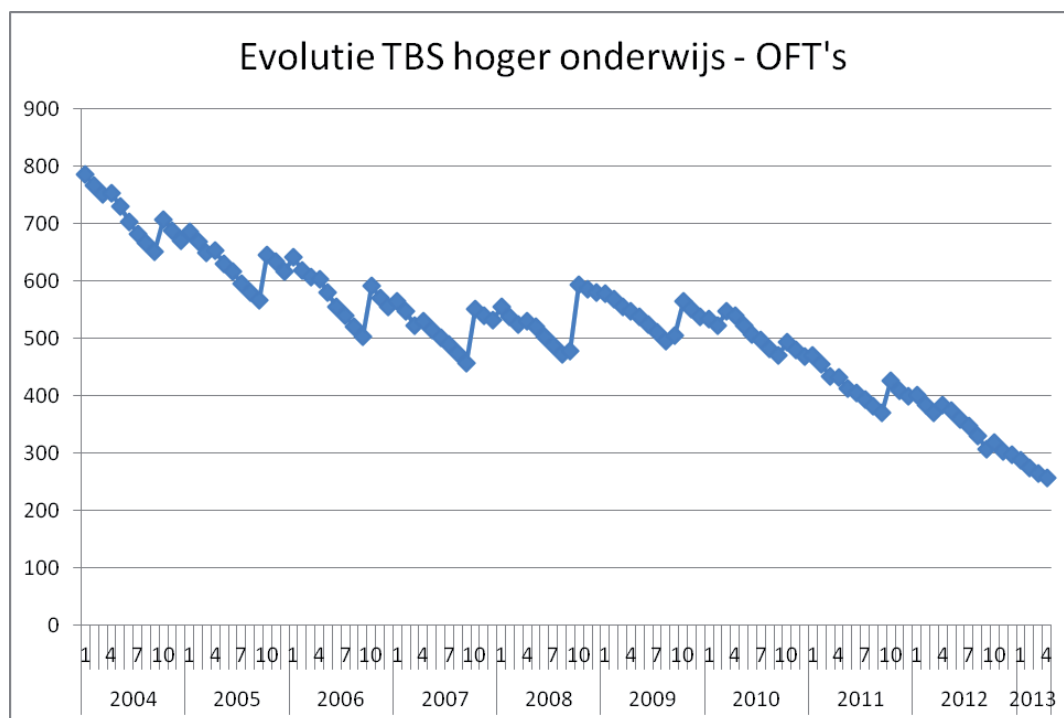
Voor het niet-hoger onderwijs daalde het aantal tbs-ers de laatste jaren gevoelig: van meer dan 10.000 fte's in 2004, naar minder dan 4000 in 2012. Volgens de prognoses zullen het er in 2013 3600 zijn en in 2017 1300.

Evolutie TBS niet hoger onderwijs - OFT's

Voor het hoger onderwijs zijn de aantallen kleiner, maar de daling is even uitgesproken: van 800 in 2004 tot 300 in 2013. Verwacht wordt dat het er in 2017 nog 125 zullen zijn.

Evolutie TBS hoger onderwijs - OFT's

De wachtgelden van het hoger onderwijs staan niet in de toelichting bij de uitgavenbegroting omdat daar met een enveloppe gewerkt wordt en de bedragen duidelijk blijken uit de begrotingstabellen. Bij de andere onderwijsvormen vallen ze onder de gezamenlijke post lonen op het leerplichtonderwijs. Om de wachtgelden duidelijk te maken, staan die wel in de toelichting. Uit de effectieve bedragen tot 2012 en de ramingen vanaf 2013 tot 2017, blijkt dat de wachtgelden stelselmatig dalen. Voor het niet-hoger onderwijs is de besparing ongeveer 40% van die daling. Voor het hoger onderwijs is de besparing gelijk aan de daling omdat het hoger onderwijs een enveloppe krijgt en er dus geen sprake is van een vervangingsloon voor de nieuwe leerkracht.

Evolutie wachtgelden tbs

	niet-hoger	hoger
2006	241.384	31.054
2007	218.135	24.658
2008	211.881	18.823
2009	208.637	20.803
2010	202.424	18.881
2011	185.377	16.578
2012	152.498	15.361
2013	112.446	9.679
2014	79.105	6.170
2015	83.983	3.465
2016	61.718	2.489
2017	36.695	1.478

De impact van de nieuwe tbs-regeling op de begroting ramen, is een moeilijke oefening. Het aantal tbs'ers voorspellen, is daarbij de meest heikele opdracht. De enige basis is het aantal tbs'ers in het verleden. Daarenboven wordt de bonus nu nog afgebouwd, wat ervoor zorgt dat de effecten nog niet duidelijk zijn. Daarbij komt nog dat moeilijk te voorspellen is hoeveel mensen zich laten afschrikken of beïnvloeden door het dalende wachtgeld, aangepast aan de lengte van de tbs. Tot slot zorgt de nieuwe pensioenregeling voor bijkomende onzekerheid. Als hun pensioenleeftijd opschuift, kunnen leerkrachten immers ook op latere leeftijd beroep doen op tbs.

De heer *Jos De Meyer* vraagt of de beleidsdoelstellingen gehaald worden. De heer *Rik Verstraete* legt uit dat de besparing van 5 miljoen euro voor 2012 niet gehaald is, maar dat de bij begrotingscontrole 2013 initiële besparingsraming van 14 miljoen euro op basis van de reële cijfers kon opgetrokken worden naar 20 miljoen euro. Voor de volgende jaren durft de spreker nog geen uitspraken doen. Hij legde al uit waarom schattingen zo moeilijk zijn. De initiële cijfers zullen voor 2014 dezelfde blijven, de ramingen worden bij elke begrotingscontrole geactualiseerd.

Minister *Pascal Smet* wijst erop dat de reactie van mensen op nieuwe maatregelen altijd moeilijk te voorspellen valt.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Vera CELIS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

AGION	Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
BFT	budgettair fulltime-equivalent
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
DBFM	Design Build Finance Maintain
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
Eurostat	Statistical Office of the European Communities
FFEU	Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (= FEU)
fte	fulltime-equivalent
GO!	Gemeenschapsonderwijs
oft	organieke fulltime-equivalent
tbs	terbeschikkingstelling

BIJLAGE:

Toelichting tolkentelefoon B@bel door minister Pascal Smet

Toelichting tolkentelefoon B@bel

Er zijn twee zaken die uit elkaar moeten worden gehouden.

- 1) De tolkentelefoon B@bel ressorteerde tot 2013 volledig onder de bevoegdheid Inburgering van minister Bourgeois. Voortaan zal collega Bourgeois enkel nog de vaste kosten ten laste nemen, maar niet langer de prestaties. Dat wil zeggen dat elk beleidsdomein nu zelf bevoegd is om ter zake beslissingen te nemen. In tegenstelling tot andere beleidsdomeinen blijven de prestaties voor wat Onderwijs betreft gratis. Als minister van Onderwijs regel ik dit door een subsidie te geven aan B@bel.
- 2) Daarnaast – maar daar is de Vlaamse overheid niet voor bevoegd – beschikt de stad Antwerpen over een eigen tolkendienst. Ik heb ook gehoord dat zij tarifiëren, maar daar kan ik niets over zeggen, want dat is een beslissing van het Antwerpse stadsbestuur, niet van de Vlaamse overheid. Een en ander betekent natuurlijk wel dat door de besparing in Antwerpen, de scholen waarschijnlijk massaal beroep zullen doen op B@bel, waardoor er druk zal komen op het Vlaamse budget.